

Udviklingen i råstofindvinding på land og hav 2016

Indvindingen af sand, grus og ral på land og på havet er samlet opgjort til 33,9 mio. m³ i 2016, fordelt med 24,3 mio.m³ på land og 9,6 mio.m³ på havet.

Den mængde, der indvindes på havet er steget fra 8.344 m³ i 2015 til 9.574 m³ i 2016 svarende til stigning på godt 14 %. Havindvindingens andel af den samlede indvinding på land og hav er fra 2015 til 2016 steget fra 26,1 % til 28,2 %, svarende til godt 2 %. I 2016 blev godt 28 % indvundet på havet, mens knap 72 % blev indvundet på land. I 2015 var tallene hhv. ca. 26 % og ca. 74 %.

Råstoffer, som indvindes på havet, kan opdeles i "kvalitetsmaterialer", som er sand, grus og ral, der f.eks. anvendes til beton, og "fyldsand", som anvendes til kystsikring og opfyldning i forbindelse med anlægsprojekter. I statistikken for havmaterialer indgår endvidere nyttiggørelsesmateriale, som er materiale fra oprensning af havne og sejlrender. Dette materiale anvendes typisk til kystfodring. Stigningen i nyttiggjort materiale i 2016 i forhold til 2015 skyldes bl.a. større havneudvidelser i f.eks. Køge Havn og Frederikshavn Havn, hvor materialet er anvendt til havnekonstruktioner og opfyldning. Endvidere er der et øget fokus på at nyttiggøre opgravet materiale fremfor at dumpe det på havet i form af en klappning.

Tabel 1. Råstoffer indvundet fra land og hav, i 1.000m³.

År	Land, sand, grus og sten		Hav, i alt		Hav, sand, grus og ral		Hav, fyldsand		Hav, nyttiggørelse	
	Mængde	Andel	Mængde	Andel	Mængde	Andel	Mængde	Andel	Mængde	Andel
2001	27.056	83,4	5.394	16,6	2.147	6,6	2.783	8,6	464	1,4
2002	25.555	81,7	5.727	18,3	2.155	6,9	3.124	10	448	1,4
2003	23.634	79,2	6.198	20,8	2.069	6,9	3.565	12	564	1,9
2004	27.058	80,3	6.657	19,7	1.996	5,9	3.940	11,7	721	2,1
2005	29.502	72,4	11.261	27,6	2.329	5,7	8.385	20,6	547	1,3
2006	35.239	82,6	7.411	17,4	2.692	6,3	4.316	10,1	403	0,9
2007	33.229	81,7	7.427	18,3	3.041	7,5	3.786	9,3	600	1,5
2008	28.852	81,7	6.481	18,3	3.257	9,2	2.235	6,3	989	2,8
2009	19.350	76,1	6.064	23,9	2.456	9,7	2.200	8,7	1.408	5,5
2010	18.269	76,1	5.722	23,9	2.118	8,8	2.079	8,7	1.525	6,4
2011	23.017	75,4	7.521	24,6	2.709	8,9	653	2,1	4.159	13,6
2012	20.677	66,3	10.525	33,8	2.922	9,4	4.232	13,4	3.371	10,8
2013	20.395	76,0	6.454	24,0	2.852	10,6	2.158	8,0	1.443	5,4
2014	21.457	76,1	6.729	23,9	3.007	10,7	1.142	4,1	2.580	9,2
2015	23.647	73,9	8.344	26,1	3.482	10,9	2.089	6,5	2.773	8,7
2016	24.325	71,8	9.574	28,2	3.805	11,2	2.374	7,0	3.395	10,0